

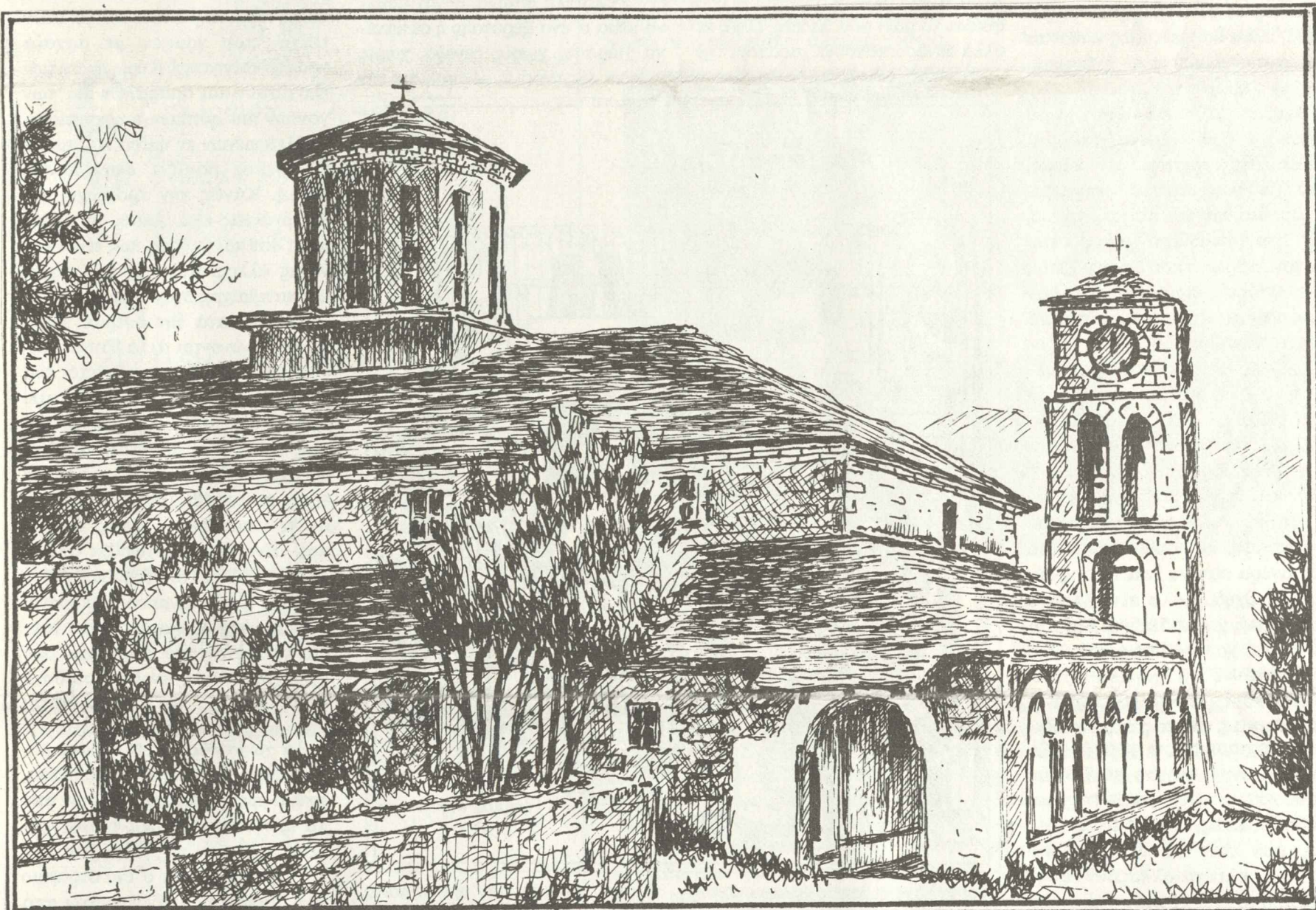

ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΗΕΛ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΑΓΕΣΜΟΥ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ "Η ΤΡΙΝΑΟΣ" ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΜΑΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 1994 • ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 52 • ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1985 Δ/ΣΗ: ΛΑΜΠΟΒΙΤΙΑΔΗ 3 Τ.Κ. 453 33 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

Σκίτσο Νίκσας Σινίκη - Παπακώστα

ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ ΣΕ ΞΕΧΑΣΜΕΝΟΥΣ ΗΧΟΥΣ

Γράφει ο ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ τ. Λυκείαρχης

ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ Ο ΤΟΠΟΣ ΜΑΣ

Λάμπει η λιποθυμισμένη αρμονία της άνοιξης, η καυχός του καίμου και του νόστου μας. Η παραδείσια λάμψη σκιάζει τις έγνοιες της ζωής, τί μεγάλη ζωή σε ψυχικές διαστάσεις στην ορεινή πρωία. Σημαδιακή ημέρα, ανέλπιστα, γεμάτη με σπάταλα ανοιξιάτικα χρώματα, ακούσματα και μοσχοβολίες. Όλα μιλούν με ήχουν και με σιωπή, σαν τον έρωτα.

Ανοίγει στο Σελίστι Καλαρρυτών, ηλιόλουστη ερμητική ευτυχία. Τα ξερίκα χωράφια τυλιγμένα στην αινιγματική γαλήνη της σιωπής τους υπογραμμίζουν αμετάκλητα τη μοναξιά τους. Η ανοιξιάτικη χλόη σε μια ποικιλία αποχρώσεων του πράσινου, ξομπλιασμένη με λογιών λογιών αγριολούλουδα καιρόταν τη θωπεία της ορεινής πνοής του μοσχοβολισμένου αέρα. Το ίδιο χάδι καιρόταν ο περιπατητής μέσα από το ανοικτό του πουκάμισο στο δασύ στήθος του.

Ο καθάριος, ο απαλός. Ο τρυφερός αγέρας, σαν αγαπημένο χέρι, χάιδευε τη φυλωσιά των δένδρων, τα ιδρωμένα απ' τη βοσκή ζωντανά κι έπαιζε με αυταρέσκεια με τα πλατάνια του Κέλη και της Τζιάμινα. Τ' αγέρι κοντά και στα σμάρια των πουλιών από καρδερί-

νες, τσοπανάκους, τρυποφράκτες και κοτσύφια που έσμιγαν το μοναδικό κελάδημά τους με το τραγούδι του ρυακιού, των μελισσών και των γλυκόλαλων κουδουνιών των ζωντανών. Ξεχασμένοι ήχοι! Ηχοι και ανάβρυσμα ανείπωτης ευφροσύνης.

Ο ήλιος φορτωμένος χρυσάφι, αστάθμητης αξίας, ανηφόριζε την οροσειρά της Πίνδου μας αγέρωχος, μεγαλόπρεπος κι αγέραςτος με μια έμπειρη όραση ζωής και προκοπής. Κάπου - κάπου ξαποσταίνει στην αγκαλιά των σύννεφων πίσω από τα μάτια των ανθρώπων. Πάλι έρχεται να καρεί τη χαρούμενη ανοιξιάτικη ημέρα και συνεχίζει την αέναη πορεία του. Το πέλμα που βουλιάζει στο φως και τις χαρές του Μάν και συνεχίζει σταθερά το δρόμο του σιωπηρός, χωρίς λέξη. Τί νόημα έχουν οι λέξεις στο θάμβος της χαράς!

Στα χέρσα χωράφια στο Σελίστι όλα παίζουν ανέμελα, τραγουδούν ευφρόσυνα, ζουν αμέριμνα: Ζώα, πουλιά, λουλούδια, δέντρα, χόρτα, γκριζόπετρες, αγέρας, ήλιος και οι σκιές της πεταλούδας στα νερά του ρυακιού, των φύλλων του πλατάνου στα νερά της κρυόβρυσης, των αμνών, των προβάτων στους όχτους και τα διάσελα, κοντά στους ακίνητους κι αγέραςτους γκριζόβραχους. Στα κείλη όλων ανθίζει ένας πρωτόγνωρος Απρίλης που έχει τις ρίζες του στην καρδιά!

Εδώ επάνω όλα είναι όμορφα και μεγάλα: μεγάλη ημέρα, μεγάλη νύχτα, μεγάλη ψυχία, μεγάλη γαλήνη, απέραντη ευφροσύνη, μεγάλες

εκτάσεις, χρυσός ήλιος, ατέλειωτος γαλάζιος ουρανός. Η μελωδία της μουσικής τους, μελωδική πανδαισία, κάτι σαν παθιασμένη φλογέρα. Ρίγος ερώτων, ζωή και θάμβος, φτερούγισμα ψυχής!

Την παράσταση κλέβει η μεθυσμένη απ' την ορεινή ομορφιά του Θεού καρδερίνα, που σκορπά σ' όλους τους γλυκούς και ανιδιοτελείς μελωδικούς χαιρετισμούς της απ' το κλαδί ενός ταπεινού θάμνου.

Η ασκητική της Μαργαρίτας μιλά στη μέρα με τη δική της μυστική γλώσσα. Το επίγειο θάμβος, αόρατος Πάνας στη σκιά του κέδρου, φωτοφονία που μιλάει μόνο στις καρδιές έμψυχων κι άψυχων.

Ξεχασμένοι ήχοι που πορεύονται από την ομορφιά της ανοιξιάτικης ορεινής μητέρας γής. Το ρυάκι έτρεχε αγαλινά κι ασταμάτητα και προσεχτικά μη κάνει φάλτσο στην αρμονία της υπαίθρου.

Η οροσειρά της Πίνδου, απέναντι, υψηλή και περήφανη δεσπόζει στη ματιά και τη σκέψη. Ένα ζευγάρι ξωμάκων, νέα παιδιά, νιόπαντρα, γεμάτα όνειρα κι ελπίδες ζωής χαιρετά.

- Καλημέρα σας.

- Καλώς τους. Χρόνια έχουμε να ανταμώσουμε. Τι κάνετε; Πώς περνάτε στα βουνά, βουνά, στα ζωντανά, στο βίος;

- Μια χαρά, δόξα τω Θεώ.

- Κι έλεγαν αλήθεια!

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ

ΒΛΟΓΗΜΕΝΗ ΕΛΛΑΔΑ

Περπατώντας σε βουνά και σε λαγκάδια

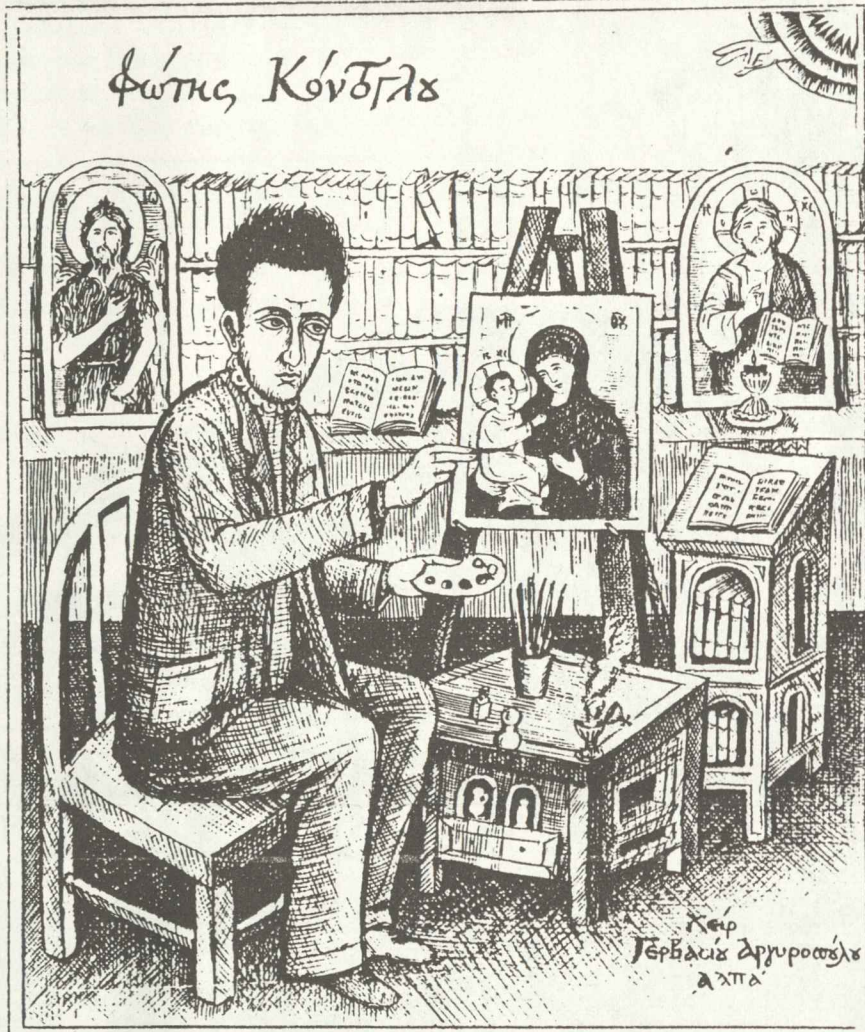
ΦΩΤΗ ΚΟΝΤΟΓΛΟΥ

Περπατούμε ανάμεσα σε βουνά και σε μικρά κοινοβούνια. Περνούμε μέσα από κλειστούς δρόμους, δρόμους παλιούς, δρόμους αφημένους. Είναι πρώιμο. Ο ήλιος βρίσκεται ως τρία μπόγια ψηλά. Πέρα φαίνονται τα βουνά το 'να πίσω από τ' άλλο. Από πίσω μας αφήσαμε άλλα βουνά. Όσα είναι κατά το μέρος του ήλιου, είναι ακόμα σκοτεινά και θαμπά. Τί είναι αυτά τα ελληνικά βουνά! Δεν είναι βράχοι και χώματα σωριασμένα, όπως σε άλλα μέρη είναι ζωντανά, είναι θαρρείς πως κάθονται συλλογισμένα, όπως οι άνθρωποι. Και τα σχέδιά τους είναι πολύ έμορφα και πολύ παράξενα. Άλλο στέκεται με όρθιο κεφάλι, παλλοκαρδύ, κι αγναντεύει τον κάμπο, άλλο έχει γυρτή στο πλάγι την κεφαλή του, σαν να 'ναι παραπονεμένο, άλλο έχει ξαπλωμένο το κορμί του σαν τον άνθρωπο που ξεκουράζεται, άλλο θαρρείς πως τεντώνει τον λαιμό του για να κοιτάξει πίσω από τ' άλλα που βρίσκονται πιο μπροστά, κι από πίσω απ' αυτό προβάλλει το κεφάλι του άλλο, και πιο μακριά αλλά, πολλά βουνά. Τα πιο έμορφα είναι όσα είναι ξεμοναχισμένα, αποτραβηγμένα από τ' άλλα, κι αυτά είναι τις περισσότερες φορές στρογγυλά και μυτερά στην κορυφή, και στέκονται μέσα στον αγέρα σαν να 'ναι από κρούσταλλο. Σχεδόν όλα είναι σπανά και σταχτιά, χωρίς δένδρα. Μονάχα εδώ κ' εκεί, χαμηλά στα ριζοβούνια, που ζώνουν το μεγάλο βουνό, όπως ζώνουν το κάστρο οι πύργοι κ' οι τάμπες, βλέπεις κανένα δένδρο μοναχισμένο, ή πεντέξη μαζί κοντά - κοντά, σαν να κουβεντιάσουνε. Από μακριά, τα βουνά φαίνονται αλλοιώς, κι αλλιώς τα βλέπεις σαν πας κοντά. Όσο τα σιμώνεις, ολόένα αλλάζουνε όψη. Εκεί που το βλέπεις πριν στρογγυλό κι όρθιο, αρχίζει σιγά - σιγά και μακραίνει. Πολλές φορές, ενώ στην αρχή έβλεπες πως έχει μια κορυφή, σε λίγο φανερώναται στα μάτια σου κι άλλη, που ήταν κρυμμένη. Γι' αυτό, φαίνονται σα να σαλεύουνε, σαν να 'ναι ζωντανά. Οποτε βρεθείς κάτω από τη ρίζα κανενός απόγκρεμου βουνού που κρύβει τον ήλιο, γυρίζεις το κεφάλι σου και θαυμάζεις τα κράκουρα που στέκονται κρεμασμένα, απαν' από το κεφάλι σου, μολυβιά, περιχμμένα με κόκκινες σκουριές, και μαύρες τρύπες και κάτι στριμμένα αγριόδενδρα που είναι ριζωμένα στις σκισμάδες, και βλέπεις τα όρνια που κάνουνε βόλτες από πάνω σου, βουβιά.

Υστερ' από λίγη ώρα περπάτημα, βρίσκεσαι σε ανοιχτό μέρος, η ματιά σου που ήτανε σαν φυλακισμένη, χύνεται μακριά, ελεύθερη, σαν το πουλί που πέταξε από το κλουβί. Η απλωσιά δίνει στην καρδιά ειρήνη και χαρά. Τα βουνά φαίνονται μακριά, λες κι αποτραβηθήκανε ολόγυρα. Μονάχα μπροστά σου είναι κάτι μικρά χωματόβουνα, ήσυχια και ταπεινά. Το χώμα είναι αλλού σαν καφέ αλεσμένος, αλλού σαν κεραμίδι τριμμένο, αλλού κίτρινο, σε λίγες μερικές σταχτί κι άσπρο. Εδώ κ' εκεί

βλέπεις δεινράκια μαζεμένα, και στη μέση έχουνε ένα - δύο σπιτάκια ή ένα ερημοκλήσι. Δροσερά αμπέλια πρασινίζουνε ανάμεσα στα ξερά χώματα, και σε λίγο απλώνουνε όσο φθάνει το μάτι σου. Συκιές, ελιές κι άλλα δένδρα κάνουνε χαροποιά την όψη της γης. Από τις ρεματιές μο-

τις ταπεινές ψυχές και θαρρείς πως θέλουνε να κρυφτούνε ανάμεσα στα λίγα δεινράκια και στις πρασινάδες που τα τυλίγουνε. Κάποια απ' αυτά είναι ολότετα φτωχά, μοναχισμένα μέσα σ' ένα ξερότοπο ή σε κανένα χωράφι, χωρίς δένδρα, χωρίς καμιά παρηγοριά, με σφαλιστή την

σοβουλάνε οι λυγαριές και σιγούνε τη μυρουδιά τους με το θυμάρι, με τη ρίγανη, και με τάλλα αγροβάτανα. Από τις δυο μεριές του δρόμου συναντινάζει κάθε τόσο κανένα βουναλάκι ήμερο, κι απάνω στην κορυφή του είναι χτισμένο ένα ερημοκλήσι, που του κρατά συντροφιά ένα δένδρο γερμένο από πάνω του, με πολλή αγάπη. Ειρήνη κ' ησυχία τα σκεπάζει, που μπαίνει στην ψυχή σου και ειρηνεύει κ' εσύ, και γίνεσαι ένα μ' αυτά.

Όπου να γυρίσεις να κοιτάξεις, βλέπεις εξωκλήσια, στ' απόγκρεμο βουνό, στον κάμπο, ανάμεσα στ' αμπέλια, στα μικρά χαμοβούνια. Όσα βρίσκονται κατά το μέρος της ανατολής δείχνουνε το πρόσωπό τους και την μικρή πόρτα τους κι όσα είναι κατά το βασίλειμα, δείχνουνε την στρογγυλή χυβίδα του αγίου βήματος. Πνεύμα ειρήνης απλώνει παντού. Η αγάπη των ανθρώπων στο Θεό έχει καταστολισμένη την πλάση. Απ' αυτά τα αγιάσματα, αλλά στέκονται στις απότομες κορφές των βουνών σαν αητοφωλιές και φαίνονται από πολύ μακριά, και την ώρα που βασιλεύει ο ήλιος τα χρυσώνει και τα δοξάζει το «φως εσπερινόν», ενώ χαμηλά, οι κάμποι και τα λαγκάδια, έχουνε πια σκοτεινάσει. Όσα ερημοκλήσια πάλι βρίσκονται κάτω, μέσα στα χωράφια, είναι σαν

πόρτα· μονάχα σαν σκοτεινιάσει, φαίνεται το καντήλι που φέγγει μεσ' από το μικρό παραθυράκι της χυβάδας. Σταματάς και κάθεται σε μια πέτρα ή σε μια ξερολιθιά. Ησυχια βασιλεύει γύρω σου! Μονάχα κάτι μελίσσια βουίζουνε στα κοντινά δεινράκια, χρυσοβασιλιάδες, κανένα αλογάκι της Παναγιάς. Ολοένα θαρρείς πως θα βγει κανένας άνθρωπος από το ερημοκλήσι, ή πως θα δεις καμιά γυναίκα να κάθεται στο πεζούλι, στο ίσαιο. Τι ποτα! Δεν φαίνεται ψυχή. Μυστήριο γλυκό τα τυλίγει όλα. Σηκώνεσαι και παίρνεις τον ανήφορο, και σε λίγο βρίσκεσαι στην πόρτα του ερημοκλήσιου, που 'ναι κλεισμένη. Ο αγέρας φυσά εδώ απάνω, ενώ κάτω δεν φυσούσε ολότετα. Κάθεται στο ασβεστωμένο πεζούλι και κοιτάζεις γύρω σου το έμορφο πανόραμα. Αποπάνω από την πόρτα είναι ζωγραφισμένος ο άγιος Γεώργιος ο Πρόδρομος, ηλιοψημένος και σε κοιτάζει σαν να σου μιλά, σαν να σου λέγει: «Καλώς ώρισε, τέκνον μου!» Λιθάρια αρχαία κείτονται σε μιαν άκρη. Ανοίγεις τη σκεβραμένη πόρτα μ' ένα σπάγκο που βαστά το μάνταλο, και μπαίνεις μέσα. Σε χτυπά η δροσιά που βγαίνει από τα σκοτεινά. Σιγά - σιγά το μάτι σου συνηθίζει και βλέπεις το παλιό τέμπλο με τα εικονίσματα, που σε κοιτάζουνε σαν να σε περι-

μένανε. Το καντήλι της Παναγιάς είναι αναμμένο. Όλα τα καντήλια έχουνε από ένα αγριόκαθο κρεμασμένο, απάνω από το καντήλερι, για να μην πίνουνε το λάδι τα ποντίκια. Μπροστά στην Ωραία Πύλη είναι απλωμένο ένα κεραμίδι με σβησμένα κάρβουνα. Στα δεξιά είναι ένα χονδροκαμμένο αναλόγιο από αγριόξυλο, κι απάνω βρίσκεται ένα παμπάλαιο Ψαλτήρι, γεμάτο κεριά και λάδια. Δύο μολυντήρια περπατάνε απάνω στον τοίχο, που γράφει, με αρχαία γραφή: «Μνηστήρι Κύριε ημών των ελαχίστων και αμαρτωλών και των γονέων και πάππων των εν πίστει τετελειωμένων εν ημέρα κρίσεως». Ο άνεμος βουίζει στην παλιά σκεπή. Κάνεις την προσευχή σου και βγαίνεις έξω. Ακούς τα πατήματά σου και θαρρείς πως είναι κανένας άλλος. Κλείνεις την πόρτα και κατεβαίνεις στον δρόμο.

Τραβάς κατά την όστρια. Κατά και φανερώνονται άλλα βουνά, καινούρια. Περνάς κοντά από ένα χωριό με καμά δεκαριά σπίτια, που έχουνε στη μέση, σαν μάννα, την μικρή εκκλησία. Δεν φαίνεται άλλο ζωντανό πλάσμα, εξόν από μια γρηά που γνέθει στο πιο ακρινό σπίτι και δύο - τρεις κατόικες. Ένα βουνό ξεχωρίζει από τ' άλλα, είναι πιο απότομο και μυτερό, ίδιο πιθάρι αναποδογυρισμένο. Σε λίγη ώρα βρίσκεσαι κοντά του και το περνάς από τ' αριστερό σοι χέρι. Μονομάς ανοίγει μπροστά σου ο κόσμος, και παρουσιάζεται πέρα η θάλασσα, πίσω από κάτι χαμηλά χωματόβουνα. Ο δρόμος κατηφορίζει ανάμεσα σε πυκνά πεύκα, πεύκα αμέτρητα, που βουίζουνε από τα τζιτζίκια. Ο δρόμος φεύγει γρήγορα. Ως που να φουμάξεις ένα τσιγάρο, βρίσκεσαι σ' ένα στρίψιμο του δρόμου που είναι απάνω από την ακρο... θαλασιά. Βλέπεις έναν μικρόν κόρφο, μιαν αγάλη αμμουδερή, ανάμεσα σε δυο μικρούς κάβους. Δυο σπιτάκια μοναχά είναι κοντά στη θάλασσα, κ' ένας άνθρωπος θαλασσωμένος βγάζει θαλασινά. Μια φαρόβαρκα είναι τρωπική μένη έξω και ψήνεται στον ήλιο.

Ένα καράβι με δυο άλμπουρα, ένα λόβερο, είναι φουρταρισμένο ανοιχτά φορτωμένο, και μαυρίζει μέσα στην αντηλιά που κάνει τη θάλασσα σαν να 'ναι υδράργυρος. Έξω στο πέλαγος ο βοριάς αφρίζει ελαφρά τα νερά, που είναι σαν γαλαζόπετρα.

Χωρίς να το καταλάβεις, βρίσκεσαι σε δυο πατήματα από το δροσερό κύμα. Μονομάς, από τα ξεράγκαθα κι από τα βουνά που σε ζώνανε, άξαφνα σε χτυπά ο δροσερός κι αμυγρός αγέρας του πελάγου. Τα μικρά κυματάκια τρέχουνε χαρούμενα μέσα στον μικρόν κόρφο κι ακούγεται ένα δροσερό σφύριγμα. Ο πάτος της θάλασσας φαίνεται κάτω από το νερό κατακάθαρος, με τα φύκια και με τις χορταριασμένες πέτρες· ψαράκια τρέχουνε κοιταδιστά σαν να 'ναι μέλισσες, μέλισσες της θάλασσας.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΝΤΟΓΛΟΥ

ΕΥΧΕΣ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΜΑΣ

Τῷ Ἑλλογιμωτάτῳ

κυρίῳ Ἰωάννῃ Θεοχάρει, τ. Λυκειάρχῳ,

Δωδώνης 21,

45221 Ἰωάννινα

GREECE

Ἐγκάρδιον Πατρικόν
Πατριάρχιον Ἀσπασμόν
Ἐν Ἀγάτῃ καί Εὐχαρίσ
Διατύροις.
Ἀληθῶς Ἀνέστη!
† ὁ Ἰωάννης τοῦ Πάτριος
Ἁγίου Πάτριος Ἀγίου

ΕΥΧΕΣ ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΜΑΣ

Ἐντιμωτάτῳ

κ. Ἰωάννῃ Γ. Θεοχάρει

Δωδώνης 21

452 21 ἸΩΑΝΝΙΝΑ

† Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Εὐχαριστοῦμαι διὰ τῶν περὶ τὴν
ἐν Χρῷ ἐκείνῳ πατριάρχῳ ἀντιπροσώπου
ἐκτελεσθέντων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ σου
ἀντιπροσώπων ἡμῶν ἐν τῇ Χρῷ
† ὁ Ἰωάννης τοῦ Πάτριος Ἀγίου

ΕΥΧΕΣ ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Κυρίῳ
Ἰωάννῃ Θεοχάρει
Δωδώνης 21
452 21 Ἰωάννινα
GREECE

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Οἱ δύο αὐτὲς λέξεις εἶναι ἡ ἐπιτομή τῆς πίστώς μας. Εἶναι ὅλη ἡ ἱστορία καὶ ἡ σφραγίδα τῆς χριστιανικῆς ἱστορίας μας. Μέσα στὸν περικύκλω τὸν ζῶμε καὶ ἀναστρεφόμεθα δύο χιλιάδες τὰρα χρόνια.

Ἄς πάλιν καὶ τὰ ὑπόλοιπα σὰς χρόνια ἀπὸ τὸν ἴδιον χαρούμενο παλμὸ καὶ ἄς κραδῶνται οἱ φωνητικὲς σὰς χορδὲς μ' αὐτὸ τὸ «κανὸν ἄσμα», τὸ ἄσμα τῶν ἀσμάτων.

Μὲ καρδιὰ χαρούμενη καὶ ἀγάπῃ ἀναστάσιμη σὰς ἀσπάζομαι ἀντιφωνῶντας ΑΛΗΘΩΣ ΑΝΕΣΤΗ!

ΠΑΣΧΑ 1994

† ὁ Ἰωάννης τοῦ Πάτριος Ἀγίου

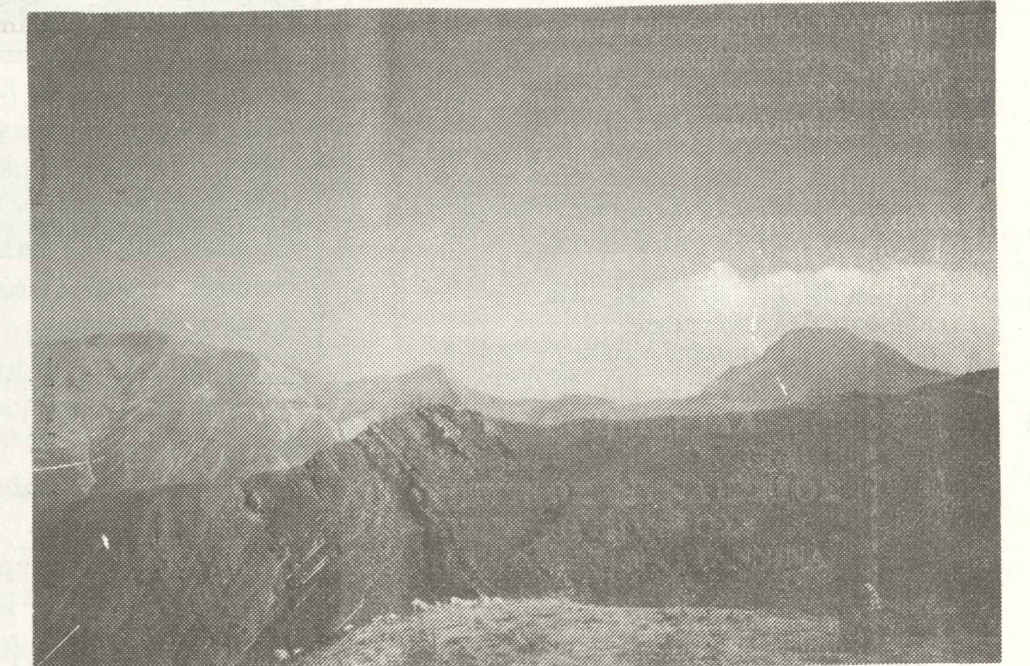
ΟΜΟΡΦΙΕΣ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΑΣ ΜΑΣ
ΣΤΟ ΒΟΥΝΟ ΤΗΣ
ΠΑΤΡΙΔΑΣ ΜΟΥ

ΑΡΓΥΡΗ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗ

Βουνό της πατρίδας μου, πούστεκες θεόρατο και περήφανο στους δεινροσκέπαστους κάμπους τα σπλάχνα θεμελιωμένο. Του κάκου σε ζήτησα σε τόπους, που όρη ακόμη' απηλότερα σκίζουν τα σύννεφα, και σωρεύουν άλιωτα χιόνια.

Οχι, εσύ αναστενάζεις, πονείς εσύ. Του κάμπου σου τα σκλαβωμένα θρεφτάρια, αυτούς μονάχα δεν τους ταραίζει μήτε πόνους, μήτε πληγωμένη περφόρνια τον αεζυπνητό τους τον ύπνο.

Κι ωστόσο, βγαίνει κάθε άνοιξη

Μήτε την ομορφιά σου δε βρήκα εκεί, μήτε τη σιωπή και μεγαλόπρεπη ευγλωττία σου. Εσύ μου μιλούσες και μου δηγούσυνα μεγάλες και δόξες αγνώριστες εδώ που παγώνει τα κορφοβούνια αιώνας Βοριάς. Σ' έβλεπα και θάρρεγα πως έλαμπε από τη χαρά, ιστορώντας τα. Αξαφνα φανταζόμουν, πως άλλαζες όψη, και σε σκέπαζε πένθος ήσκιος, καθώς διάβαινες από τ' ατέλειωτα χρόνια της ταπεινότητας, της αλημονιάς και της ατιμίας. Σα να θούρκωνες, σα να αναστενάζες τότες. Σα να οργίζοσαν και νάθελες να γένεις κομμάτια, να πέσεις, να τη θάψεις στη χώρα που ήτανε γραφτό σου να ατέκεσαι και να μαρτυράς τη σκληριά της.

Το βλέπω ακόμα το γυμνό πόδι του θαρβάρου, που γυρίζει στους ιερούς τους βράχους, εκεί που άλλοτε κόρες και παλικάρια στεφαναγμένα προσέφρανε θυσία σε πανόριους Θεούς. Γίνεται το χώμα σου να μην τη νιώθει τέτοια ταπεινότητα

το χορτάρι σου και σε πρασινίζει σα να μη μαράθηκε γύρω σου το δένδρο της χρυσής λευτεριάς. Εβχονται μέρες και μήνες που χαμόγελάς και περεχύνεις τη μαύρη πατρίδα μ' αγέρι, που και νεκρούς ανασταίνει, μα ψυχές πλακομένες με την ασήκωτη πέτρα, που τη λένε σκληριά, μήτε τ' αγέρι σου δεν τις ανασταίνει. Επαρέ τους, αγαπημένο βουνό, επαρέ τους απ' του κάμπου τα ήμερα τα λιθάρια απάνω στις άγριές σου τις ραχούλες! Δείξε το μάγιο το μυστικό, που άλλον μας βουνών τέκνα αξιότερα το γνώρισαν κι αντρείθησαν, κι από βάρος φοβερό έγινε φτερό η σκληριά τους, και τους έφερε πετώντας εκεί που πέφτουν οι τύραννοι και ξαναβλαστίζει τ' άγιο το δένδρο.

Αργύρης Εφταλιώτης
(Απαντα, εκδ. «Πηγή», 1952, σελ. 578).

«ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Εκδότης: ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ «Η ΠΗΛΑΟΣ»
ΛΑΜΠΟΒΙΤΣΑΛΗ 3 - Τηλ: 37440 - ΓΙΑΝΝΙΝΑ

Συντάσσεται από επιτροπή
Πληροφορίες - Επιδείξεις Εκδόσεων - Συνδρομές - Εμβάσματα:
κ. Θεόδωρος Μπαργιάννης
Τέρμα Στο. Παπάγου - ΙΩΑΝΝΙΝΑ 454 45
Τηλ (0651) 25.561

Τα έξοδα εκτύπωσης και διακίνησης της
εφημερίδας, καλύπτονται από τις προαιρετικές
εισφορές μελών και φίλων μας.

ΜΟΝΤΑΖ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ
Π. ΜΠΟΥΡΗΣ - Π. ΣΤΡΑΤΟΣ Ο.Ε
Στοά Ορφεία Ιωάννινα
Τηλ.: 77433 - 25634

ΠΟΙΗΣΗ

Η ΘΑΥΜΑΣΙΑ ΑΛΙΕΙΑ

ΤΑΚΗ ΒΑΒΙΤΣΙΩΤΗ

ΧΡΙΣΤΕ ΜΟΥ

Χριστέ μου
Βοήθησέ με να μάθω
Την ορθογραφία της λέξης «αγαπώ»
Την ορθογραφία των λέξεων
Ταπεινώσυνη
Αθωότητα
Υπομονή
Για να υπομείνω
Τα βάσανα της ζωής
Όπως υπόμεινες Εσύ
Το μαρτύριο του σταυρού
Για να μπορώ να ψαλμίζω
Το πλάνη του σκότους
Την επηρμένη λάμψη των καθρεφτών
Για να μπορώ να ελπίζω
Σ' ένα φως αναστάσιμο

ΠΑΝΤΑ ΠΡΟΣΜΕΝΟΝΤΑΣ
ΤΟ ΘΑΥΜΑ

Ορμητικά νερά του υετού
Μαύρα φυλλώματα πυκνά
Περηπλανώμενοι καβαλλάρηδες
Μάταια προσπαθείτε

Φεύγει ο καιρός με τα λουλούδια
Με τα σύννεφα
Και με τους καταρράκτες

Σε λίγο φεύγουμε και μεις

Και μόνο εκεί ψηλά
Πάνω από θάλασσες κι από βουνά
Εξω απ' τα όρια του κόσμου
Μένει ολομόναχος ο ποιητής
Πάντα προσμένοντας το θαύμα

ΛΟΓΙΑ ΘΑΜΠΑ ΠΙΑ ΤΩΡΑ

Escritura: silencio que canta
Octavio Paz

Λογια θαμπά πια τώρα
Και δίχως ασήμι
Αποστεγνωμένα
Πού τ' απογύμνωσε ο καιρός
Κι ένα όραμα πικρό
Μόνο αναδίνουν
Λόγια περιλυσά
Στερνά
Ίδιο φθινόπωρο παραχωμένο
Κι όμως ολόφωτο
Δοξαστικά
Βουβό τραγούδι
Μακρόσυρτο ως τον ουρανό

ΣΤΗΝ ΑΥΛΗ ΤΩΝ ΘΑΥΜΑΤΩΝ

Στην αυλή των θαυμάτων
Την νύκτα ο πυρετός
Κάνει να βλαστήσουν
Αναρίθμητα μάτια λουλουδιών

Και ξάφνου να φανερωθεί
Η μεγαλοπρέπεια ενός κήπου
Πού ποτέ δεν υπήρξε:

Ασπρένια πουμπουκία
Σκεπασμένα μ' ένα πένθιμο τούλι

Λυχνίες που ψυχορραγούν

Σταλαγμιές από αίμα
Που έχουν ανθίσει

Χέρια με ρόδινα γάντια
Πού ανασέρνουν από τις πέτρες
Το στεγνό τους χαμόγελο

ΑΔΙΑΦΟΡΗ ΠΥΡΚΑΓΙΑ

Αδιαφορία πυρκαγιά
Που κομίζει την ένθεη γνώση
Τους αγγαυούς προσφέροντας ανθούς σου
Παρόμοια με τριανταφυλλιά
Κατάφορτα από λάμψεις
Κι υψώνεις ως τον ουρανό
Αφωνα εγκόσμια
Την προαιώνια μου διδασκαλία
Φωτεινή αρχή
Μα και της τέφρας την αλγήθεια
Την αδυσώπητη συντριβή

ΜΗΝ ΚΛΑΙΤΕ ΚΑΘΟΛΟΥ ΤΟΥΣ

Συν στην σελ. 5

Στον τόπο μας με

ΤΑ ΔΕΟΝΤΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

Με πραγματική συγκίνηση και ιδιαίτερη χαρά αναπολεί καθένας την καταξιωμένη απ' τους αιώνες στην Ελληνική γη αυθόρμητη συμπεριφορά στους ξωμάχους ανθρώπους, τους αλώθητους από την ψευτιά και την προσποίηση. Κυρίαρχη θέση στις σχέσεις τους η καλή καρδιά.

- Ηρθατε Βέργω; Καλωσορίσατε και καλό καλοκαίρι να περάσουμε.

- Καλώς σας θρήκαμε. Χαίρομαι που ανταμώνουμε στα άγια χώματα του κεφαλοχωρίου μας.

- Χρόνια τώρα ανεβαίνετε στο χωριό και μένετε μήνες.

- Πάνε κοντά δέκα χρόνια που ερχόμαστε Μάη μήνα και κατεβαίνουμε στη Λάρισσα τέλη Οκτωβρίου.

- Καλά περνάτε στα βουνά;

- Δόξα τω Θεώ. Μια χαρά περνάμε. Δε λέμε κεφάλι. Κόψαμε τα χόμια εγώ κι ο άνδρας μου, είδαμε την υγεία μας.

- Και μετά σου λένε Βέργω, "οι έξυπνοι", τι καλό θλέπουμε στο χωριό;

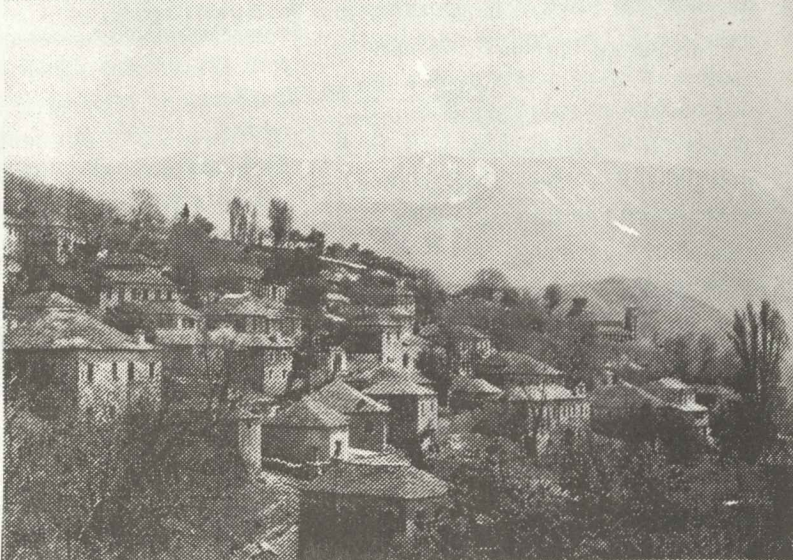
- Γλυκοθράδαζε. Οι φωνές των παιδιών που παίζανε ευτυχισμένα στις πεδιάδες της Τσόρας ομόρφαιναν τον τόπο. Η φιλική

κουβέντα στο λιθόστρωτο του δρόμου είχε ανθρωπιά, ειλικρίνεια, ποιήση, γιατί δεν έβγαине απ' το στόμα, απλ' από τα φυλλοκάρδια.

- Βέργω θα σε δούμε κι απ' το τσαρδάκι μας. Τα δέοντα στο σπίτι. Τι όμορφη λέξη τα δέοντα. Γραμματικά είναι μετοχή ενεστώτα του ρήματος δέω και δέοντα σημαίνει τα πρέπει, τα αρμόζοντα. Εδώ έχουμε ανάλυψη ανθρωπιά, γιατί δεν το έλεγε μόνο, αλλά το ζούσε, το μαρτυρούσαν τα εκφραστικά όμορφα μάτια της.

- Το όμοιο, ακούστηκε η φωνή της ξωμάχου.

- Επρεπε να ανέβουμε στις κορυφές της Πίνδου να ακούσουμε σωστά Ελληνικά!

Με φεγγάρι κάτω απ' τη μουριά

Είμαστε κουρασμένοι, κατάκοποι. Είχαμε περάσει την ημέρα μας στην ποταμιά, στους παλιούς μύλους, στο "Καρλίμπου" κάτω απ' τον Αγίο Χριστόφορο. Εδώ είναι κομμάτι απ' τον παράδεισο.

Είχαμε πιάσει θέσεις όλοι μικροί μεγάλοι γύρω από το σοφρά της μουριάς και ξεκίνησε κουβέντα του καλού καιρού.

- Νύχτωσε, θα ετοιμαστούμε για την πλατεία; Ρωτά η θεία.

Η ερώτηση έπεσε στο κενό. Ούτε απάντηση, ούτε κίνηση.

- Θέλετε να κατέβουμε απόψε στα μαγαζιά ή να ετοιμάσουμε κάτι πρόχειρο, θράδυ είναι.

- Απόψε θα χαρδύμε την αυλή μας, τη μουριά μας, το σπίτι μας, τους περαστικούς, το φεγγάρι, ρομαντικά απόψε. Όλοι, συμφώνησαν με την άποψη του Γιώργου, που δεν σκίαζε τη χαρά της ημέρας.

Οι γυναίκες συνεννοήθηκαν με τα μάτια και μαζεύτηκαν στην κουζίνα.

Εκεί έβαλαν τα δυνάτά τους κι ετοίμασαν μεζέδες, τυριά, σαλάτες φρούτα όλα τα καλά του Θεού.

Η θραδιά ήταν μια γλυκιά θραδιά, γεμάτη πρόκληση για ρομαντικές εξάρσεις. Το ραδιόφωνο, λες από διαίσθηση μετέδιδε τραγούδια της παλιάς Αθήνας. Μετά το θραδινό, την ευχάριστη κουβέντα, το άφθονο γέλιο ξεκίνησε το τραγούδι, το Ελληνικό τραγούδι, που είναι τραγούδι για Θεούς, Παρθενώνες και Ανθρώπους, καλά το διαβάσατε με αλφα κεφαλαία.

Οι περαστικοί σταματούσαν στα γκαλντερίμια και ρωτούσαν ο ένας τον άλλο: Τι γίνεται εδώ έχουν χαρά;

Ναι είχαμε χαρές, όχι γάμους, αλλά ψυχικό ξεφάντωμα. Όσο για τους γάμους θα έρθουν κι αυτοί. Το φεγγαρόφωτο της Ελληνικής υπαίθρου στα σπία του χωριού μας έχει περίσσεια χάρη στις λαμπρόφωνες παρουσίες.

Ο ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΗΣ

τους ανθρώπους μας

Ο ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΙ Η ΠΑΡΕΑ ΤΟΥ

Το καλοκαίρι στο χωριό ο πολύς κόσμος ξεχύνεται στα καφενεία και κουβεντιάζουν για πολλούς και για πολλά με βασικό άξονα την προκοπή και το αστείο-λόγιο να περνά ευχάριστα η ώρα.

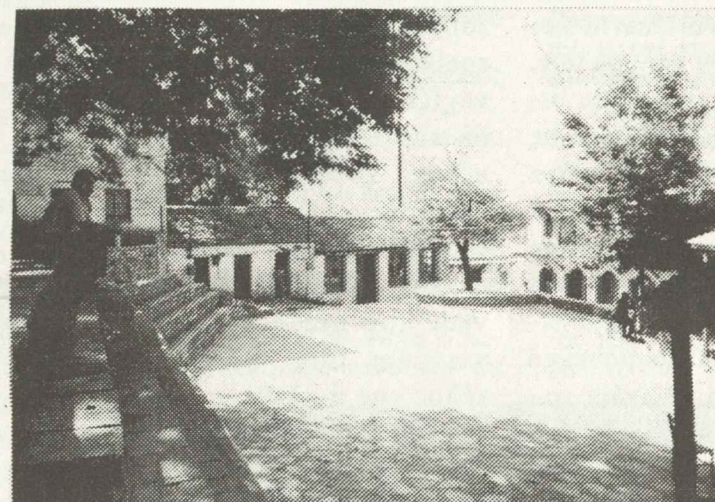
Τόσο στα μαγαζιά της γκούρας, με τον κοσμι-

κό χαρακτήρα, όσο και στις ευρύχωρες αυλές του σπιτιού οι ώρες περνούν ευφρόσυλα. Ολα φουντώνουν την καμπύλη του γέλιου.

Βρισκόμαστε σ' ένα μαγαζί της πλατείας. Απολαμβάνουμε νόστιμο ορεινό μεζέ και κρασάκι ελληνικό. Ξαφνικά έρχεται το παιδί του μαγαζιού και προσφέρει δύο φιάλες κρασί από ένα χωριανό μας και λέει:

- Δύο φιάλες κρασί απ' τον κ. Νικόλα για τον κ. Σταύρο και την παρέα του.

Ανοίχτηκαν οι φιάλες, γέμισαν τα μισοάδεια ποτήρια μας και η παρέα του Σταύρου ευχηθήκαμε σηκώνοντας τα

ποτήρια "στην υγεία" του Νικόλα.

- Πώς και μπήκε στα κουβαρδαλίκια ο Νικόλας, ρώτησε ο πιο περιεργός της παρέας. Την απάντηση την έδωσε ο Σταύρος που γνώριζε το λόγο.

- Απλά είμαστε συμμαθητές, ανταμώνουμε απόψε, πριν μια ώρα, μετά από πενήντα χρόνια, μια ζωή, και ο Νικόλας με το κέρασμά του θέλησε να δείξει την παλιά φιλία του.

Πράγματι η φιλία είναι κάτι που δεν την σβήνουν τα χρόνια, όσα κι αν είναι! Λουλούδι της ανθρωπιάς μένει αμάραντο στο χρόνο.

Η ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

Τα έθιμα της πρωτομαγιάς είναι κάπως γνωστά, διατηρούνται ορισμένα, τρόπος του λέγειν, όπου διατηρούνται από σεβασμό στην παράδοση, στη ζωή, στον εαυτό μας. Γεγονός είναι ότι έχουν τις ρίζες τους στα βάθη των αιώνων.

Στο χωριό μας Καραρύτες τη Πίνδου, ορεινό αστικό κέντρο, καλά διαβάσατε αστικό κέντρο, παρά το μεγάλο υψόμετρο, διασώζονται ελάχιστα ακόμη έθιμα της πρωτομαγιάς π.χ.

Στολίζουν οι αυλότορτες με αγριολούλουδα του Μάη που αντιπροσωπεύουν τη δύναμη της άνοιξης που απομακρύνει τα κακά και είναι ελπίδα ευφορίας και ζωτικότητας. Ρυθμοί ζωής ανθρώπων εποχών!

Υπάρχουν και άλλα έθιμα του Μάη που περιγράφουν και πολυβασανισμένο λαού μας. Καλό είναι όσο υπάρχουν ακόμη γέροντες και γερόντισσες, που τα γνωρίζουν, να καταγραφούν πριν είναι αργά.

Μια άλλη συνήθεια καλή είναι η ζωή και η γιορτή του Μάη στη φύση. Αυτό συνεχίζεται, και πρέπει να συνεχίζεται, για να χαρούμε τη φύση κοντά της στις μοσχοβολιές των αγριολούλουδων, όχι με λουλούδια νάνυλον, αυτά δεν μοσχοβολούν.

Εδώ χρειάζεται κάποιος σεβασμός στη φύση, που κοντολογίς είναι σεβασμός στον άνθρωπο, σεβασμός στον εαυτό μας. Ποιός είναι αυτός ο σεβασμός; Ας ρωτήσει ο καθένας τον εαυτό του και θα μάθει. Γενικά, όπου πάμε στη φύση οφείλουμε φεύγοντας να την αφήσουμε, όπως θέλαμε να τη βρούμε.

ΠΑΙΔΙΟΘΕΝ

Βολτα απογευματινή μέχρι το εικόνισμα του Αγίου Χριστοφόρου. Τα νερά του Καραρτυτινού ποταμού φλύαλα καταφορίζουν και το άκουσμά τους ευχάριστη σύνθεση. Με την κουβέντα και την ευθυμία διάθεση ο δρόμος περπατιέται χωρίς να τον καταλάβεις. Πασιγνωστή εμπειρία.

- Μιλτιάδη, ποιά χρονιά γνώρισες το χωριό μας Καραρύτες; Ρώτησε η Μαρία από πραγματικό ενδιαφέρον, γιατί ο φίλος Μιλτιάδης γνώριζε πολλά για το χωριό, αλλά το σπουδαιότερο είχε ζηλο να μάθει κι άλλα απ' όσους γνώριζαν υπεύθυνα και σωστά πράγματα και από σκονισμένα βιβλία βιβλιοθηκών.

- Παιδιάσθην, του Μιλτιάδη άφησε όλους στην παρέα αναβόδους και ορισμένους παραξενεμένους, με προσπάθεια να πνίξουν κάποιο γέλιο.

- Παιδιάσθην; ρώτησε ξαφνιασμένη η Μαρία. - Μαλιστα παιδιά, παιδιόθεν. Μία στιγμή πρέπει να ολοκληρώσω. Το επίσημο παιδιόθεν σημαίνει από την παιδική ηλικία, από μικρό παιδί. Λοιπόν γεννήθηκα στο χωριό Καραρύτες και έζησα μέχρι τα δώδεκα χρόνια μου που τελείωσα το Δημοτικό Σχολείο με λαμπρούς δασκάλους τον Κώστα Κατσάνο, την Ανθούλα Γκωλέτση και νηπιαγωγό την Αθηνά Τσιάνη. Μετά καταβήκαμε στα Γιάννινα και στην Αθήνα. Απολύτως καμιά χρονιά δεν παρέλειψα να ανέβω στο λεβεντοχώρι μας Καραρύτες.

- Και τα παιδιά σου Μιλτιάδη; - Από μικρά τα συνήθισα και ξεκαλοκαριάζουν στο χωριό μας. Έτσι το αγάπησαν και το χαίρονται κάθε χρόνο.

Με την ολοκλήρωση της σκέψης, η ευθυμία διάθεση για γέλιο έγινε σπινούρισμα για προβληματισμό. Φτεροσπασιμένες λέξεις βλέπουν σε βάθος τις εμπειρίες και μας οδηγούν στο φώς.

ΠΟΙΗΣΗ

Συν. από την σελ. 4

ΠΕΘΑΜΕΝΟΥΣ ΠΟΙΗΤΕΣ

στη μνήμη του Ι. Μ. Παναγιωτοπούλου

Μην κλαίτε καθόλου τους πεθαμένους ποιητές
Αλλά κοιτάτε τούτο το άνθος
Πού ταξιδεύει
Τούτη την κόρη που σκορπίζει
Χιλιάδες κάνιστρα κατάφορτα από αστραπές
Με τα μακριά της χέρια
Όλο αθωότητα
Και με μια δύναμη φανταστική

Μην κλαίτε καθόλου τους πεθαμένους ποιητές
Και μη ζητάτε τη στάχτη τους
Ο θάνατός τους είναι μόνο
Ένα πέπλο λευκό
Μια μεγάλη πληγή
Με γισσαμί αρωματισμένη
Ίσκιος πικρός μιας εξορίας
Ο θάνατός τους είναι μόνο
Ένα ανάλημα υψωμένο στο φως
Μια σιωπή από σταυρωμένα χέρια
Μια μαραμένη μνήμη του κειμένου
Πού ωστόσο ξανανθίζει με χίλια χρώματα

ΣΕ ΠΕΡΙΜΕΝΩ

Σε περιμένο
Ελα γρήγορα
Σε περιμένο

Για κάθε λέξη που σου γράφω
Χάνω το αίμα μου
Και τα μάτια μου
Παραμένουν ορθάνοικτα
Δίχως βλέφαρα

Θα 'ναι ίσως να'ρις ακόμα
Εκεί που βρίσκεσαι
Όμως εδώ
Η νύκτα έρχεται
Πολύ σύντομα
Με τη μεγάλη της σιωπή
Και με τα εφελτικά της
Ονειρα

Αν έρθεις
Τούτη τη χρονιά
Δε θα κινιόσαι
Μαύρους μενεξέδες

ΘΕΟΠΕΜΠΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

Θεόπεμπτη μουσική
Υπέρλαμπρη κοπίδα
Ενός άστρου που αιμορροεί
Φως από δάκρυα
Η ρόδινη νεροποντή
Αγίος κύλικας που συναθροίζει
Ουράνιος κλόης ψιδουρισμός
Από ποιά τάχα να προέρχεται
Χαριόσυνη τελετή
Τ' από ποιά
Εντάφια γαλήνη
Το μυστικό σου ρίγος κουβαλώντας
Ανάμεσα μας
Από την άλλη μεριά
Του χρόνου.

ΥΣΤΑΤΗ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΗ

Μα προπαντός δεν έχω απαρνηθεί την ποίηση
Το ξέρουν καλά οι καθρέφτες του σπιτιού μου
Που με παρακολουθούν
Οι πεθαμένοι γονείς μου που με κοιτούν
Πίσω απ' το τζάμι
Τα βιβλία μου που δέχονται αδικαίως τις θωπείες μου
Οι κοπέλλες που αγάπησα
Και η θύμησή τους πάντα αποπνέει
Εν' όραμα ακίνητων
Τα άσπιλα κόνι
Που δεν το πάσχω ποτέ
Χωρίς να του ζητώ συγγνώμη
Το φάντασμα του Φρειδερίκου Σοπέν
Πού μ' επιτρέπεται συχνά τα βράδια και με σιγανεύει
Με την εξάισια μουσική του μελαγχολία
Τα ρολόγια που σημαίνουν κάθε μέρα τελετουργικά
Τη θανατική καταδίκη μου
Το Ρόδο το αμάραντο στο εικονοστάσι

Μπορώ λοιπόν επιτέλους
Να προετοιμάζομαι για το μεγάλο ταξίδι
Παραμένοντας μες στο πορθείο μου
Δίχως φόβο και δίχως τύψεις
Κάτω από το φθαρμένο πια
Προσωπείο μου

ΤΑΚΗΣ ΒΑΒΙΤΣΙΩΤΗΣ
"Η ΘΑΥΜΑΣΤΗ ΑΛΙΕΙΑ"

Εκδόσεις: Γ. ΜΠΙΜΠΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 1993

Συνέχεια στην σελ. 7

Συν. από τη σελ. 7

αυτό αυτού να κάνω σήμερα την δουλειά μ' πάχω τον κύρ - λουκία!

Ως εκείνη την στιγμή δεν ήξευρε ο λουκίας ο Παντελιάς τί γένονταν, κι άμα ήκουσε τ' όνομα του κατάλαβε ότι ήταν για σφάξιμο το μανάρι. Επεμβαίνει, λοιπόν, αμέσως για να δοθεί το μανάρι στην γυναίκα, αλλά ήταν ακατάπειστος ο Κεφαλάς. Βλέποντας ο λουκίας ότι επέμενε πολύ ο Κεφαλάς είπε στην γυναίκα με ήμερον και καταπειστικό τρόπο:

- Σύρε, κυρά μου, στο κατοικείο σου κι εγώ δεν αφήνω να σφάξουν το μανάρι σου.

Θέλοντας και μη πίστεψε η καμμένη η γυναίκα, και κίνησε για να φύγει κι είχε στον λουκία, φεύγοντας:

- Από σένα, Καπετανίε μ' θέλω το μανάρ' μου! παρακαλώ να μη λησμονηθείς. Τώκο φυλαγμένο σαν τα παιδιά μ' και καλύτερα, και δεν θέλω να μου το σφάξουν. Τώκο τρανιμένο με μπουκιές ψωμί! Εκοβα από τες καψές μου και τώθρεφα. Θ' αρρωστήσουν τα παιδιά μ' από το σκάνιο, αν πάθει τίποτε η Γκισσοούλα μου! Να το ξέρ'ς θα ρέψουν τα παιδιά μου από τα κλάματα και θα μου αρρωστήσουν, αν πάθει τίποτε!

- Αε, γυναίκα, και μην σε μέλλει της είπε ο λουκίας. Ζώντας εγώ δεν ποθαίνε τίποτε η γίδα σου!

Ερυνε η γυναίκα και μπήκε μες τη σούντερη ρεματιά, και σε λίγο τελείωσε ο ο Κεφαλάς το άρμεγμα, κι αφού έριξε όλο το γάλα μέσα σε μια μεγάλη κάδιν, που της είχαν το στόμα σκεπασμένο με μια μεγάλη καθαρή κτηνωπί τσαντίλα, για να μείνει επάνω της κάθε ακαθαρσία από τ' άρμεγμα, έβαλε μέσα την ποτιά, σκέπασε την κάδιν καλά - καλά με μια μαλλόσκουτα, για να διατηρήσει το

γάλα ζεστό για να πηξεί και να γίνει τυρί και πήγε στο ελάτι να λύσει το μαναρώνιο.

Βλέποντας αυτό ο λουκίας του φώνας:

- Τι θέλ'ς να κάν'ς αυτού, Κεφαλά;

- Θα το κόψω, απάντησε ο Κεφαλάς. Και σε μια ώρα το πολύ θα το τρώμε... Γένεται γνήγορα αυτό, γιατί είναι τρυφερό...

- Α! Δεν τ' αφήνω το μανάρι, του είπε ο λουκίας σοβαρά. Θα το δώσω πίσω στην γυναίκα.

- Καμμένη, κυρ - λουκία του απάντησε ο Κεφαλάς. Δεν βαρύνει, να καρείς τα μάτια σου, Διφύρα θάχει η βρόμα, απ' αυτήν την δ' έχει. Θα της σφάξω αυτό το γίδι, που δεν βγαίνει πλείοτε από δέκα οκάδες και θα της δώσω άλλο, που θα βγαίνει δέκα πέντε!

- Δεν ξέρω εγώ τί θα της δώσεις εσύ. Δεν σ' αφήνω να της σφάξεις το μανάρι. Τέλειωσε. Του απάντησε σοβαρά ο λουκίας.

- Αμ, αφού το θέλ'ς έτσι εσύ, κυρ - λουκία μ', θα κορτάσεις με γάλα και με τυρί... δεν έκομε τίποτε άλλο. Είμαστε στην ερμιά εδώ - πέρα.

- Δεν με μέλλει καθόλου. Χορταίνομ με γάλα και με τυρί. Και τί καλύτερα από το γάλα κι από το τυρί; κρέας κάθε μέρα τρώμε στο Καρπενήσι... Γενίκαμε γεράκια!

Ακούοντας αυτά τα λόγια οι στρατιώτες άρχισαν να τσινκίζουν τα μούτρα τους. Ήθελαν να σφαχτεί το μανάρι, ο λουκίας τους κάλεσε την ζωαρένια.

Σε λίγο έστρωσαν το τραπέζι τα παιδιά του Κεφαλά, κάτω από ένα έλατο, που είχε στ' απόσκιο της λαγκαδιάς ήσυχα ήσυχα, κελαρύζοντας αρμονικά αρμονικά, σαν λάζει. Γάλα γλυκό ηγκαίρο, γάλα αφρό, γάλα ξυνό του καρδαριού, ξυνόγαλο του ασκίου και κουσμάρι ήταν όλα ξαπλωμένα πάνω σ' ένα κατακάθαρο μεσάλη. Ζύγισαν όλοι γύρα στο

ΤΟ ΜΑΝΑΡΙ

μεσολοτράπεζο, έκαναν τον σταυρό τους, είχαν τες απαραίτητες ευχές τους κι άρχισαν να τρών.

Ο Κεφαλάς πήρε παλε, κατά τα συνηθισμένα, το συμπάθειο.

- Τι να κάνωμε, κύρ - λουκία μ'! Όπως λάχαμε. Ου Θεός μας έστειλε το μανάρι και του λόγου σου τώδιωξες. Όπως λάχαμε, το λοιπόν, λογιήσαιο άνθρωποι είμαστε, με λογιήσαιο φαγητά σας φιλεύουμε, κυρ - λουκία μ'. Τι να κάμωμε; Μόνο το βλοχημένο το κρέας αρχοντίζει το τραπέζι.

Οι στρατιώτες άρχισαν να τρών ακόρταγα φαγητά, που δεν τα είχαν ιδεί και δεν τα είχαν φάγει άλλη φορά έτσι σπάνια και μαζεμένα. Ήταν Ζακυνθινοί και στην πατρίδα τους δεν υπάρχουν ούτε βλάχικα κοπάδια, ούτε Σαρακατσανάιοι, ούτε τσιτεγκάδες, ούτε γιδοκλέφτες και κλεφτοπροβάτδες.

Βλέποντας ο λουκίας με τί ασυνήθιστη όρεξη έτρωγαν, τους είπε:

- Να, όρνια, φαγί. Κρέας τρώτε κα-θέμερα στο Καρπενήσι. Κρέας τρώτε και στον τόπο σας, αλλά τέτοια φαγητά μόνον εδώ στην Ρούμελη μπορεί να φάει κανείς.

Υστερα από το φαγητό, πήρε ο λουκίας κατά μέρος τον Κεφαλά και του είπε:

- Για πέ μου τώρα την αλήθεια, στο ψωμί που φάγαμε, έκλεψαν τα παιδιά σου τα πρόβατα του Μαλμαούτη, ή όχι;

- Τι λες, κύρ - λουκία μ'; Τα δ' κά μ' τα παιδιά να καταδεχτούν να κλέψουν, τσιτεγκόπ'λα με χίλια πρόβατα; Παπαπαιπ! Δεν το παραδέχομαι ποτέ στον αιώνα! Δεν θέλ'ς να με πιστέψεις; Εμπα στους στάλους και ξέκοψε δέκα προβάτινες, τες πλείο καλύτερες, κι αν σου κρίνου λόγο, να μου παρ' ου Διάουλος τον πατέρα! Τι να σου επώ ου καμμένους;

- Αε στο καλό σου, το λοιπόν! του είπε ο λουκίας. Κι όταν βγαίν'ς καμιά φορά στο Καρπενήσι, να μας θυμάσαι κι εμάς... Ξέρ'ς. Είχα διαταγή από τον λοχαγό να σας πάρω δεμένους και τες εσένα και τα παιδιά σου.

- Ευχαριστώ! Ευχαριστώ! Είμαι πρόθυμος κι υπόχρεος σ' ό,τι, μου πεις. Απάντησε ο Κεφαλάς, βάνοντας την δεξιά του παλάμη στο στήθος του.

Υστερα από τούτη την κουβέντα, σκόρπισαν όλοι να κοιμηθούν κάτω από τα έλατα και τα πεύκα, γιατί οι πιστικοί κοιμούνται την νύχτη την ημέρα το καλοκαίρι, για να μπορούν να ζαγυρουν την πλείοτερ νύχτα.

Εγείρε κι ο λουκίας κάτω από έναν πυκνόκλαδο και πλατύσκιοτον έλατο, κοντά στην γαργαρόνερη βρύση να κοιμηθεί, αλλά πριν κοιμηθεί είχε στους τρεις στρατιώτες του:

- Κυτάδ' τε, ωρέ μην πάθει τίποτε το μανάρι της γυναίκας.

Αφού κοιμήθηκε ο λουκίας, άρχισαν να κουβεντιάζουν οι τρεις στρατιώτες. Απανωθό στην κουβέντα, να σου παρουσάζεται κι ένας ευζωνος και τους καλημερίζει. Κάθισε κι αυτός κοντά τους να ξεκουραστεί. Εκεί που κάθισε είδε το δεμένο μανάρι και ρώτησε τους στρατιώτες:

- Πώς δεν το σφάζατε εκείδι το γκιωσάκι; - Δεν το επιτρέπει ο λουκίας μας, του απάντησαν εκείνοι.

- Τι λέτε, ρε ζούδια; τους είπε ο ευζωνος. Μπορεί ου λουκίας να τιμωρήσ' στρατιώτη για τέτοια πράγματα; Ου δικός μου ου λουκίας άμα γνέπει κανέναν στρατιώτη του και πάει δικούς σφάγιο, ή να μην είναι καλό, τον βρίζ' και τουν λέει ανικανο. Ε! καμμένο Ευζωνικό να μην πηδάν'ς ποτέ!

- Εμείς είμαστε νσιπώτες, του απάντησαν, και δεν ξέρομε να σφάζωμε...

Ξέρ'ς εσύ;

- Ξέρου, λέει! είπε ο ευζωνος. Να

τάχα όσα έχου σφάξει πγά, ως τα σήμερα, δεν θα είμουν ευζωνος... θα είμουν πρωτοτίτλεγκας.

- Μας το σφάζεις, το λοιπόν; τον ρώτησαν.

- Ακούς, λέει; και θέλ' ρώτημα αυτών; Και στην στιγμή έβγαλε ένα μαχαίρι, ζύγωσε στο μανάρι, τώλυσε, τ' άρπαξε, τώσφαξε και σε δέκα λεφτά της άρας τάχε και περασμένο στο σουβλί. Πήρε ύστερα τα σκάτια, την σπλήνα, την κοιλιά και τ' άντερα, γιατί δεν άδίζαν τάχα τίποτε, για να τα δώσει διθέν σ' ένα σκυλάκι του, πήρε με τρόπο και το τομάρι κι έγενει όφαντος από μπροστά τους.

Φεύγοντας ο ευζωνος, έκαναν μια μεγάλη φωτιά οι στρατιώτες, έστησαν δυο φούρκες μια από την μια μεριά της φωτιάς και μια από την άλλη, όπως έβλεπαν αλλού κι άρχισαν να κακοκυρίζουν το σφακτό ψηλά στα κάρβουνα, και στους καπνούς, σαν άμα-θοι άνθρωποι που ήταν' κι εκεί που παιδεύονταν έτσι, παρουσιάζεται μπροστά τους η γυναίκα, που άριζε το μανάρι, μαζί με τα τρία της τα κορίτσια, κι αρχίζουν τα κλάματα και τα τραβήγματα των μαλλιών τους. Υστερα γονάτισαν δίπλα στην ψησταριά, κι η κυρά του μανταριού άρχισε να το μυρολογάει σαν μέλος του σπιτιού της και της κρατούσαν τον ίσιο κτου μοιρολογιού τα τρία της τα κορίτσια:

«Τ' είν' το κακό, πού μάπωδες, Γκισσοούλα μου καμμένη! Σ' είκα τρανέπει με καψές και σ' είκα, σαν παιδί μου. Εσύ δεν είσουν φόνισσα ή κλέφτης στο Βελούκι,

Εσύ δεν είσουν Κάγκαλος, δεν είσουν Γερόλυγγος,

Μόν' είσουν ημερόνγιο, μόν' είσυνε μανάρι,

Κι είκες βλαστάρια για ψωμί και κόρτο για προσφάγι...

Εγώ δεν είμουν φόνισσα, ή κλέφτης στο Βελούκι,

Δεν είμουν ούτε Κάγκαλος, δεν είμουν Γερόλυγγος,

Μόν' είμουν ημερόνγιο, μόν' είμυνε μανάρι,

Κι είκα βλαστάρια για ψωμί και κόρτο για προσφάγι.

Μου ήταν γραφτό, κυρούλα μου, μου ήταν γραφτό κυρά μου,

Να με φρονέσω άδικα και ν' μ' ορ-θοσουβλίσουν

Να μου ψηθούν τα κρέατά μου, σαν κούτσουρο στο ρόγγι,

Να ρέψουνε τα μάτια μου, σαν το μαργαριτάρι.

Κι εγώ σ' είκενα απαντοχή κι εγώ σ' είκενα θάρρο,

Να μου γεννάς κάθε χρονιά διπλάρικα κατσικά.

Διπλάρικα και θηλυκά, διπλοσκοιυλλη-ρικάτα,

Που να γεννούν ανέλληπα κι αυτούνα κάθε χρόνο,

Όλο διπλοκαρόκατσικα, διπλοσκοιυλλη-ρικάτα,

Και να ρογιάσω πιστικούς και να ρο-γιάσω Βλάχους,

Να στήσω στρουγγες στα βουνά και χειμαδιά στους κάμπους

Κι απανωθό στη Λιάκουρα στρουγγες και παραστρουγγες.

Για πε μου, Γκιώσσά μου, μονάκριβό μου γίδι,

Ξαν τ' είδαν τα ματάκια σου στον ύπνο επώ το βράδυ;

Εψές είδα στον ύπνο μου, στον ύπνο, που κοιμάμουν

Στόνω μου κέρατο σταυρό, σ' άλλο κηρί αναμμένο

Και γύρα - γύρα στον λαμό, σ' άλλο κηρί αναμμένο

Και γύρα - γύρα στον λαμό, κόκκινο γαϊτανάκι.

Δηλούσε θάνατο ο Σταυρός και το γαϊτανάκι.

Δηλούσε θάνατο ο Σταυρός και το γαϊτάνι γαίμα

Και το κηρί την ψησταριά, που σε σίρκοφονγίζουν.

Φύγε, κυρούλα μου, απ' εδώ, την νύλα μη μου βλέπεις,

Χαιρέτα μου το σπίτι μας, το σπιτοκά-λυβό μας,

Τα λόγγα και τες ρεματιές τα πλαγιά και τους κάμπους».

Τα κλάματα και τα μοιρολόγια της γυναίκας και των κοριτσιών της ζύ-πνησαν τον τσιτέγκο τον Κεφαλά και τους άλλους πιστικούς.

- Τι σκουσματιά εί' αυτά, ωρέ; φώ-ναζε ο Κεφαλάς, τί τρέκει; Ποιός πέθα-νε;

Κι ύστερα βλέποντας το σφακτό να στριφονγυρίζει στην φωτιά, κατάλαβε τι είχε τρέξει, αλλά τί νάκανε.

Τελευταίος ξύπνησε κι ο λουκίας κι άμα είδε το μανάρι στην ψησταριά έγενει έξω φρενών και φώναζε μ' όλη την δύναμή του:

-Βρε παλιάνθρωποι! Ποιός σας διά-ταξε να σφάζετε το μανάρι; Δεν σας είπα γ... τον σταυρό σας να μην το περάζετε.

- Ένας ευζωνος, κυρ - λουκία, πέρα-σε απ' εδώ και τώσφαξε και μας είπε ότι ο λουκίας του επεινεί τους στρα-τιώτες του, που του πηγαίνουν σφάγιο και τιμαρώει όλους όσους δεν του πη-γαίνουν, και μάλιστα καλό σφάγιο, κι ότι όλοι οι στρατιώτες, που είναι σ' αποσπάσματα όλο και με σφάγια κα-ταγέγονται. Μνας κι εμείς, κυρ - λου-κία, δεν είμαστε απόσπασμα σήμερα;

- Γ... τον σταυρό σας, ξαναβλαστί-μισε ο λουκίας πνιγόμενος στον θυμό του. Και θα σας στείλω εγώ εκεί που χρειάζεται, πηγαίνοντας στο Καρπενή-σι.

- Αχι Καπετανίε μ'. Πούν' η μανά-ρα μ'; του είπε με τα κλάματα η γυ-ναίκα. Από σένα την θέλω!

Όλοι καταλυπήθηκαν για το σφάξι-μο του μανταριού της φτωχής γυναι-κας, που τάχε ένα και νομακό, κι ονει-ρευόταν να κάνει σπάνι μ' αυτό.

Λυπήθηκε κι ο Κεφαλάς, ως ηθικός αυτουργός, πήγε στον στάλο, άρπαξε μια καλή γαλάρα προβατίνα δυό αρ-νιών ηλικίας, μια όμορφη ρούντα, Κά-λεστα, και την προσφάρε στην γυναι-κα, λέγοντάς της:

-Απ! Πάρ' αυτήν την προβατίνα και μην κλαις! Είναι καλονάλαρη! Λούφα-ξε τώρα, σου λέω! Πάρ' την και φεύγα!

Πήρε η γυναίκα την προβατίνα και ακολουθούμενη από τα τρία της κορί-τσια, τράβηξε για το σπιτοκάλυβό της, μην μπορώντας να συγκρατήσει ακόμα την λύπη της για το σφάξιμο της γιδούλας της.

Σε λίγο ο λουκίας αποκατέρπνε τον Κεφαλά και τα παιδιά του, και γύρισε με τους στρατιώτες του στο Καρπενή-σι, όπου υπέβαλε στον λοχαγό του δύο εκθέσεις, την μια ότι τα παιδιά του Κεφαλά δεν έκλεπαν τα δέκα πρόβατα

του Μαλμαούτη, και την άλλη ότι οι στρατιώτες του δεινός, δεινός και δει-νός έσφαζαν παρανόμως την γίδα μιας φτωχής γυναίκας χωρίς την θέλησή της και την την καταδικάζει και την έψωσαν σαν να ήταν άδική τους.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ
"ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ
ΤΗΣ ΣΤΑΝΗΣ"
Εκδόσεις: "ΝΕΦΕΛΗ"

ΛΑΔΙ
ΣΤΟ
ΛΥΧΝΑΡΙ

Οι πρόσφατοι κρίκοι της αλυσίδας αγάπης και τα καινούργια φτερά για τον Σύνδεσμό μας και την εφημερίδα μας είναι:

ΓΙΑ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

- Δέκα πέντε χιλιάδες (15.000 δρχ) ο συγχωριανός μας κ. Παναγιώτης Σακογιάννης που διαμένει στη Λεμεσό Κύ-πρου.

- Δέκα χιλιάδες (10.000 δρχ) η συγχωριανή μας κ. Ελένη Μπαζάκη - Λιακοπούλου που διαμένει στην Πάτρα.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ "Κ.Ν."

- Δέκα χιλιάδες (10.000 δρχ) ο συγχωριανός μας κ. Πανα-γιώτης Σακογιάννης που διαμένει στη Λεμεσό Κύπρου.

- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ) η συγχωριανή μας κ. Ελένη Μπαζάκη - Λιακοπούλου που διαμένει στην Πάτρα.

- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ) η συγχωριανή μας κ. Κίτσα Γκούμα - Αρβανίτη που διαμένει στην Αθήνα.

- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ) ο συγχωριανός μας κ. Χρι-στόφορος Σιάμος που διαμένει στο Μεσολόγγι.

- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ) η συγχωριανή μας κ. Πα-ρασκευή Τζαλαβρά που διαμένει στη Θεσ/νίκη.

- Τρεις χιλιάδες (3.000δρχ) η συγχωριανή μας κ. Μαρι-γούλα Κουτσονίκα που διαμένει στο Μεσολόγγι.

- Τρεις χιλιάδες (3.000 δρχ) ο συγχωριανός μας κ. Ευ-άγγελος Γκούμας που διαμένει στα Γιάννενα.

- Τρεις χιλιάδες (3.000 δρχ) ο συγχωριανός μας κ. Σπύ-ρος Γκούμας που διαμένει στα Γιάννενα.

- Χίλιες (1.000 δρχ) ο συγχωριανός μας κ. Γεώργιος Βα-σταρούχας που διαμένει στην Αρτα.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ

Για την αναστήλωση του Πολιτιστικού και Θρησκευτικού μνημείου της Αγ. Τριάδας Καλαρρυτών:

- Δέκα χιλιάδες (10.000 δρχ) ο Πατριωτικός Σύνδεσμος Καλαρρυτών "Η ΠΙΝΔΟΣ" στη μνήμη της αξεχάστης αρ-χιεπίσκας Χαρίλκειας Δημ. Κωσταδήμα.

Τα "Κ.Ν." και ο Σύνδεσμος μας ευχαριστούν θερμά όλους.

ΝΕΟ Δ.Σ. ΣΤΗ ΛΑΡΙΣΑ

Από τις αρχαιεσίες που έγιναν στις 3-4-1994 στον Παν-θεσσαλικό Σύλλογο Καλαρρυτών που εδρεύει στη Λάρισα εκλέχτηκε νέο Δ.Σ. το οποίο καταρτίστηκε σε όμα ως εξής:

Πρόεδρος: Κωταρέλας Χρήστος

Αντιπρόεδρος: Φασούλας Σπύρος

Γραμματέας: Μπουτζά Βάσω

Ταμίας: Λάνταβος Κων/νος

Κοσμητόρας: Φασούλας Γεώργιος

Μέλη: 1) Μπαρμπουτης Βασίλειος τ. Θεοδ. 2) Φασούλας Σωτήριος

Τα "Κ.Ν." εκφράζουν τα συγχαρητήριά τους και εύχονται δύναμη, κέφι για δουλειά και συνέχιση της πετυχημένης πορείας του Συλλόγου.

Αναδρομή στο παρελθόν ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

• "ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ" Αριθ. 181/22-3-1896

- Ο κ. Δημ. Ζορμπαλάς διατριψας ενταύθα χάριν υποθέσεων του ανεχώρησεν εν Πά-τρας εκείθεν δε μεταβαίνει εν Καλαρρύ-τας.

- Ο κ. Αριστ. Πατέρας Ηπειρώτης διορίσθη σχολάρχης του εν Καλαρρύτας Ελληνικού Σχολείου. Συγχαίρομεν αυτόν, επί τω διο-ρισμώ τούτω ευχόμεθα όπως ταχέως ανέλθει εις ανωτέραν του κλάδου τούτου βαθμίδα. Απονέμομεν δε και τα ευχαριστή-ρια τω βουλευτή Αττικής κ. Αθ. Μουτσο-πούλου τη επιμόνω ενεργεία του οποίου διορίσθη και επιφυλασσόμεθα εν δεδομένη περιπτώσει και άλλης να εκδηλωσώμεν ταύτα.

• "ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ" Αριθ. 197/12-7-1896

Ο εν Ζακυνθω εργοστασιάρχης σάπωνο-ποιίας κ. Σπυρ. Μπαζάκης ανεχώρησε την παρελθούσαν εβδομάδα εις την ιδιαίτεραν αυτού πατρίδα Καλαρρύτας. Ευχόμεθα αυτόν κατευόδιον και ευάρεστον την εν τη πατρίδι διαμονήν.

• "ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ", Αριθ. 202/30-8-1896

Εκ Βονιτίας ανεχώρησε δια Καλαρρύτας ιδιαίτεραν, αυτού πατρίδα ο αγαπητός νέος Σωτήριος Χ. Σταμάτης η Ζάγκλης υιος του γνωστού εμπόρου Χρ. Σταμάτη, ευχό-μεθα καλόν κατευόδιον και καλήν αντάμω-σιν Γ.Ι.Θ.Κ.Π.

Στην εφημερίδα "ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΗΠΕΙ-ΡΟΥ" διαβάσαμε: (Προσχή στις ημερο-μηνίες) "ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ, Αριθ. 205/20-9-1896.

Εν στενώ οικογενειακόν κύκλω και εν μέσω πολυπληθών συγγενών και φίλων ετελέσθησαν εν Καλαρρύταις μεγαλοπρε-πώς οι γάμοι του λαμπρού νέου, Νικολάου Μπαζάκη, υιού του, εν Ζακύνθω πλου-σίου βιομηχάνου Σπυρίδωνος Μπαζάκη μετά της αθούρας και θελκτικής νεάνιδος Αλεξάνδρας Χ. Σταμάτη η Ζάγκλη, θυγα-

τέρας του εν Βονίτση γνωστού εμπόρου Χρήστου Σταμάτη η Ζάγκλη, τους στε-φάνους αντήλαξεν ο χρυσόχοος Κωνστα-νίνος Τσουμάκας.

• "ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ" Αριθ. 529/30-5-1903

- Διατριψας ενταύθα επί τινάς ημερας ένεκεν εργασιών του, ανεχώρησε δια την ιδιαίτεραν αυτού πατρίδα Καλαρρύτας ο κ. Ν. Σπ. Μπαζάκης εργοστασιάρχης σά-πωνος εν Ζακύνθω.

- Ανεχώρησε δια Καλαρρύτας ο κ. Αποστ. Χρ. Ζαγκλης φοιτητής της φαρ-μακευτικής.

• "ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ" Αριθ. 536/18-7-1903

- Όπως προόρως την παρελθούσα εβδομάδα εξεμέτρηση του ζην εν Καλαρ-ρύτας ο αυτοι χρηστός ενάρετος πολί-της Γεωργ. Μπίζος, χρηματίας πολλά-κις σύμβουλος του Δήμου και της Κοινότητος Καλαρρυτών, ενδιαφερόμε-νος πάντοτε υπέρ της προόδου του τόπου του. Τους προσφιλείς υιούς του Γρηγόριον και Κωνσταντίνον εμπόρους εν Ζακύνθω εγκαρδίας συλλυπούμεθα.

• "ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ" Αριθ. 538/1-8-1903

- Ετελέσθησαν την παρελθούσα εβδο-μάδα εν Καλαρρύτας οι γάμοι του, λα-μπρού νέου Παύλου Αν. Τασούλη μετά της δεσποινίδος Βασιλικής Πικουρίτσου. Τας ευχόμεθα να ζήσουν.

- Δύο αρχοντικά οικογένειας των Κα-λαρρυτών συνέδεσαν ο υμεναιος τελεσθέν-των των αρραβώνων του αρίστου νεου κ. Κ. Γ. Αρλέτου διομήχανου μετά της καλ-ληρόφρου ευπαιδευτου και δια πολλών προτερημάτων κεκοιμημένης δεσποινίδος Ελένης Ι. Γιάκου. Ευχόμεθα αυτοίς διόν ολβιον και ταχέαν την στέφιν.

ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΜΑΣ ΑΠΑΝΤΟΥΝ

ΙΔΙΑΙΤΕΡΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑΠρος
τον Αναπληρωτή Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ
κ. Γιάννη ΣουλαδάκηΑθήνα, 31-5-1994
Αρ. πρωτ. 778Κύριε Υπουργέ,
Σας διαβιβάζουμε το από 11-3-1994 προς τον Πρωθυπουργό έγγραφο του Πατριωτικού Συνδέσμου Καλαρρυτών "Η ΠΙΝΔΟΣ", που κοινοποιήθηκε και στο Υπουργείο σας, σχετικό με την συγκοινωνιακή σύνδεση Καλαρρυτών - Ιωαννίνων.Η Διευθύντρια
Δήμητρα Α. ΠαπανδρέουΚοινοπ.: - Νομάρχη Ιωαννίνων
κ. Κολιούση Αιλλέα
- Πατριωτικό Σύνδεσμο Καλαρρυτών Η ΠΙΝΔΟΣ
Λαμποβιτιάδη 3
ΙωάννιναΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΕΡΓΩΝ - ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥΑθήνα, 14-4-1994
Α.Π.: 3252

Προς τον

Αναπληρωτή Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ

Κοινοποίηση:
Πατριωτικό Σύνδεσμο
ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ "Η ΠΙΝΔΟΣ"
Λαμποβιτιάδη 3 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΘΕΜΑ: Συγκοινωνιακή σύνδεση Καλαρρυτών - Ιωαννίνων

Σας αποστέλλουμε το από 11-3-94 έγγραφο και παρακαλούμε να ενεργήσετε λόγω αρμοδιότητας.

Ο Διευθυντής
Γραφείου του Υπουργού
Π. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣΣΥΝΗΜΜΕΝΑ:
έγγραφοΑΝΤΩΝΙΟΣ ΓΡ. ΦΟΥΣΑΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ - ΠΡΩΗΝ ΥΠΟΥΡΓΟΣΑριθ. πρωτ.: 110/60-5-94
Αθήνα 10-5-1994
Κύριο Γεώργιο Δογορίτη
Πρόεδρο Συνδέσμου Καλαρρυτών
"Η ΠΙΝΔΟΣ"
Λαμποβιτιάδη 1 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Αγαπητέ κ. Πρόεδρε

Ελαβα την από 11-3-1994 επιστολή σας προς τον κ. Πρωθυπουργό, Κυβερνητικούς παράγοντες και Βουλευτές του Νομού μας σχετικά με την διαπλάτυνση του δρόμου Ιωαννίνων - Καλαρρυτών.

Την μελέτησα με προσοχή και συμφωνώ απολύτως μαζί σας για το δίκαιο του αιτήματός σας.

Σας γνωρίζω ότι το έγγραφό σας αυτό το κατέθεσα στην Βουλή για να πάρει και

επίσημο χαρακτήρα όπως προβλέπει ο Κανονισμός της Βουλής.
Επιθυμώ τέλος, να σας διαβεβαιώσω ότι θα παρακολουθώ με ενδιαφέρον το θέμα και θα προσπαθήσω για την οριστική κατά τα δυνατόν επίλυσή του.Με πατριωτικούς χαιρετισμούς
Αντώνιος Γρ. Φούσας
Βουλευτής ΙωαννίνωνΕπ. Καθηγητής Κ.Α. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ, Μ.Δ.
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝΚύριε Πρόεδρε,
Και δι' ημών προς τα μέλη του Δ.Σ. του Συνδέσμου σας)Ελαβα την κοινοποίηση της επιστολής σας προς τον πρόεδρο της Κυβερνήσεως με την οποία ζητάτε την ολοκλήρωση της οδικής σύνδεσης των Ιστορικών Καλαρρυτών και υπέβαλα σχετική ερώτηση στην Βουλή των Ελλήνων προς τον αρμόδιο Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ. Συνημμένα σας αποστέλλω την ερώτηση.
Ευχαριστώ - Στη διάθεσή σας
Κ. ΧαραλαμπίδηςΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝ. ΔΝΣΗ ΑΝ. ΠΡ/ΤΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΑΝ. ΠΡ/ΤΩΝ & ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΑΝ. ΠΡ/ΤΩΝΑθήνα 11 Μαΐου 1994
Αριθ. Πρωτ. 21339
ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην 1845/6-4-94 Ερώτηση του Βουλευτή κ. Κ. Χαραλαμπίδου αναφορικά με προβλήματα της Κοινότητας Καλαρρυτών Ν. Ιωαννίνων.

Σε απάντηση της ανωτέρω Ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από το Βουλευτή κ. Κ. Χαραλαμπίδου και αναφέρει στη χρηματοδότηση του έργου ολοκλήρωσης της οδικής σύνδεσης Καλαρρυτών - Ιωαννίνων, σύμφωνα με όσα μας γνώρισε η Νομαρχία, σας πληροφορούμε τα εξής:

1. - Το Τμήμα από οικισμό Κηφίνα μέχρι Καλαρίτες μήκους 6 χιλ. περίπου χρηματοδοτήθηκε από το ΠΠΔΕ μέσω του Νομ/κού Ταμείου Ιωαννίνων. Συγκεκριμένα η χρηματοδότηση έγινε: α) από τη ΣΑΝΤ/2 (ΠΕΠ/1 1990-93) για το τμήμα από σήραγγα μέχρι ποτάμι - Κοινότητα προϋπ. 100.000.000 δρχ. (πληρωμές 92.711.000 δρχ) και β) από τη ΣΑΝΤ/1 1990-93 για το τμήμα από Πράμαντα - Χριστοί κατασκευή βάθρων γέφυρας στον ποταμό Καλαρίτικο προϋπολογισμού 50.000.000 δρχ. (πληρωμές 37.500.000 δρχ).

2. - Για να φτάσει το ανωτέρω τμήμα σε φάση ασφαλιστικής απαίτηται ακόμη να ρεαλιωθούν τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά και του υπολοίπου τμήματος μήκους 200 χιλ. περίπου, να ολοκληρωθούν τα τεχνικά έργα και να διαστωθούν αμμοχώλεια.

3. - Το κόστος των ανωτέρω εργασιών προϋπολογίζεται σε 100.000.000 δρχ. περίπου και θα γίνει προσπάθεια ένταξής του στο Πρόγραμμα ΠΕΠ/2 το οποίο δεν καταρτίστηκε ακόμα.

Κοινοποίηση:

1. Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ - Γραφείο κ.κ. Υπουργού
2. Νομαρχία Ιωαννίνων - Γραφείο κ. Νομάρχου
3. κ. Πρόεδρο Κοιν. Καλαρρυτών Ν. Ιωαννίνων
Εσωτερική Διανομή:
1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο Κοιν/κού Ελέγχου
3. Δ/ση Αν. Προγρ/των και Δ.Ο.Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
Γ. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ
ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΑΝΑΠΛ. ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΦΟΡΕΑ

ΑΘΗΝΑ 10/04/1994

ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

ΘΕΜΑ: Πρακτικά της Τακτικής Συνέλευσης του Αναπτυξιακού Φορέα Καλαρρυτών που έγινε στην Αθήνα στις 10 Απριλίου 1994.

Παρόντες:

ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

1. Γκατζόνιας Νικόλαος

ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

1. Μπακαγιάννης Ιωάννης, 2. Μπισδάκης Δημήτριος

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ "Η ΠΙΝΔΟΣ"

1. Δογορίτης Γεώργιος

2. Αρλέτος Βασίλειος

ΠΑΝΘΕΣΣΑΛΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ "ΟΙ ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ"

Ουδείς

ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ "ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ"

1. Γκατζόνιας Απόστολος

ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΗΠΙΝΑΣ

Ουδείς

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΝ ΑΤΤΙΚΗ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

1. Φασούλας Σπύρος, 2. Μόκας Γεώργιος, 3. Ζαγκλής Ναπολέων, 4. Ζαφειρίου Ελένη, 5. Σκουλά

Βασιλική, 6. Μπιλάλης Ορέστης, 7. Βογιόρος Απόστολος

ΠΡΟΣΩΡΙΝΟ Δ.Σ. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

Τα μέλη του Προσωρινού Δ.Σ. της Εταιρείας που είναι και μέλη του Φορέα ήταν παρόντες όλοι, όπως επίσης και ο Λογιστής κ. Τσιμπίκης.

Θέματα της Συνέλευσης

1. Ενημέρωση και λήψη αποφάσεων για την πορεία της Αναπτυξιακής Εταιρείας Καλαρρυτών.

2. Λήψη αποφάσεων για την μορφή Συνεργασίας με τον Ε.Ο.Τ. ή αντιμετώπιση άλλων τρόπων

προώθησης των σκοπών της εταιρείας.

Ο Πρόεδρος του Συλλόγου των Εν Αττική Καλαρρυτινών κ. Σ. Φασούλας ως προεδρεύων του Φορέα κύρηξε την έναρξη της Συνέλευσης κι αφού καλοσώρισε τους παρευρισκόμενους άρχισε την ενημέρωση για την πορεία του Φορέα.

Στην αρχή αναφέρθηκε στον πολύτιμο χρόνο που χάθηκε για την σύσταση της Αναπτυξιακής εταιρείας Καλαρρυτών, και επισήμανε τον κίνδυνο που υπάρχει, ώστε μια επί πλέον καθυστέρηση να αποβεί μοιραία για την χρηματοδότησή της.

Κατόπιν ζήτησε την Οικονομική τακτοποίηση των μελών προς το ταμείο του φορέα. Στη συνέχεια προδιέγραψε τα επόμενα βήματα που θα κάνει ο ίδιος σχετικά με τον Ε.Ο.Τ. και ζήτησε από τους παρευρισκόμενους να προτείνουν εναλλακτικές λύσεις για την πορεία ή πιο ειδικά

την χρηματοδότηση της εταιρείας. Είδη επίκειται συνάντηση με τον Γ. Γραμματέα του Ε.Ο.Τ. στις 21-4-94 από τον οποίο θα ζητηθεί να χρηματοδοτηθεί το πρόγραμμα των Καλαρρυτών από τα ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Β' πακέτο Delor). Τέλος ζήτησε από τον πρόεδρο του Προσωρινού Διοικητικού Συμβουλίου να ενημερώσει την Συνέλευση για την πορεία των εργασιών σύστασης της εταιρείας. Αμέσως πήρε τον λόγο ο πρόεδρος του Προσωρινού Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας κ. Αν. Γκατζόνιας και αναφέρθηκε λεπτομερώς στα αίτια καθυστέρησης της σύστασης της Αναπτυξιακής Εταιρείας Καλαρρυτών. Ήταν κύρια αιτία είχε είναι η γραφειοκρατία και ο αποσυντονισμός των μελών του Προσωρινού Δ.Σ. και φυσικά κάποιες τυπικές διατυπώσεις με τις μεταβιβάσεις και τα ποσοστά των κληρονομικών Κωστωδίων. Στην συνέχεια διαβεβαίωσε τους παρευρισκόμενους πως εάν σύντομα τελειώσουν οι τυπικές διατυπώσεις και κάποια φορολογικά προβλήματα που υπάρχουν, πολύ σύντομα η εταιρεία θα συσταθεί και θα είναι πραγματικότητα. Εάν παρ' όλα αυτά υπάρξουν δυσκολίες η Συνέλευση εισηγήθηκε ορισμένες πρακτικές λύσεις, ώστε να λυθούν σύντομα και ξεπεραστούν τα γραφειοκρατικά προβλήματα τα οποία έχουν ανακύψει. Τον λόγο πήρε ο πρόεδρος της Κοινότητας κ. Ν. Γκατζόνιας ο οποίος ενημέρωσε την Συνέλευση για την πορεία όλων των προβλημάτων του Χωριού, και πως θα μπορούσαμε να εκμεταλλευτούμε και άλλες μορφές χρηματοδότησης. Όπως π.χ. τα Ταμεία Ε.Α.Π.Τ.Α. Επίσης έγινε ενημέρωση για την χρηματοδότηση από το Ταμείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης του οδικού κυκλώματος Τζουμέρκων. Στη συνέχεια έκανε διάφορες προτάσεις, όπως να κριθούν διατηρητέα τα δύο κτίρια (Κωστωδία, Φασούλα) τα οποία περιέχονται στην εταιρεία, ώστε να είναι εύκολη η ανάθεση επισκευής των. Ο κ. Δογορίτης ανέλαβε να προωθήσει το όλο θέμα με εντολή της Συνέλευσης. Σημειώτεον όπως ανέφερε ο πρόεδρος της Κοινότητας είναι πολύ πιθανόν να εγκριθεί υπέρ των Καλαρρυτών το ποσό των 25.000.000 για επισκευή και διαμόρφωση Ξενώνα, από τα Κοινοτικά Ταμεία, όπου και θα διατεθεί για την προώθηση του προγράμματος της αναπτυξιακής εταιρείας. Πράγμα το οποίο και απεδέχθη η Συνέλευση, και εισηγήθηκε την υποβολή αίτησης στον Ε.Ο.Τ. για την παραχώρηση των μελετών αυτή την περίπτωση που δεν προκλήσει μόνος του ο τελευταίος στην χρηματοδότηση των έργων. Σ' τέλος των συζητήσεων όλοι οι παρόντες φορείς υποσχέθηκαν να βοηθήσουν στον διακανονισμό οποιαδήποτε εκκρεμότητες υπάρχει για την σύσταση της εταιρείας και ιδιαίτερα το σωματείο σε σχέση με την εκκρόση και εισφορά του κτιρίου Κωστωδία, ώστε να μην υπάρξει άλλη καθυστέρηση στην σύσταση της εταιρείας. Μετά από πρόταση του προεδρεύοντος κ. Σ. Φασούλα ομόφωνα η Συνέλευση έκανε δεκτό ότι κάθε μέλος του Φορέα και κάθε Καλαρρυτινός σαν άτομο οφείλουν να συμβάλουν αλλά και να ελέγχουν την προώθηση των σκοπών του Φορέα και ειδικότερα την σύσταση της εταιρείας, γι' αυτό και τυχόν νέα καθυστέρηση θα αντανάκλασ' όλους και όχι μόνον όσους διαχειρίζονται τον Φορέα ή την εταιρεία.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΦΑΣΟΥΛΑΣ ΣΠΥΡΟΣΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΖΑΓΚΛΗΣ